

Sprawozdanie

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy z dnia 07.09.1991 r. o systemie oświaty w Szkole Podstawowej nr 77 im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich ul. Dmowskiego 50, 60-204 Poznań. Kontrola prowadzona była w dniach **od 28.11.2016 r. do 02.12.2016 r.** Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Mazur, pracownik Biura Kontroli Urzędu Miasta Poznania. Kontrola ujęta jest w planie Biura Kontroli na rok 2016, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli wraz z oświadczeniem kontrolera **akta kontroli str. 1-5.**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2014.1202 j.t.),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U.2015.1542 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 j.t. ze zmianami),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010.44.255),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t.),
- uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami dokonanymi uchwałą Nr XXXV/517/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lipca 2012 r. zmieniającą uchwałę Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwała Nr XVI/172/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r.,
- uchwała Nr XXV/353/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej, określenia rodzajów świadczeń w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu jej przyznawania ze zmianami,
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. 2013.1722 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. 2013.1485),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. 2013.1719),
- zarządzenie Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT przez Miasto Poznań (zmienione zarządzeniem Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r.),
- Pismo Okólne Nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,

- zarządzenie nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym,
- zarządzenie nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
- gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości) i wydajności (tj. uzyskania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach,
- celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosownie do metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia tych celów, przy czym skuteczność rozumie się, jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności,
- rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

- A) Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2015 roku.
- B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12.2015 r. do 31.12.2015 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań z operacji finansowych, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2015 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy prawa obowiązujące w 2015 r.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

Na podstawie książki kontroli kontroler ustalił, że Szkoła Podstawowa nr 77 w okresie ostatnich trzech lat nie była kontrolowana.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2015 roku w tym w zakresie podatku VAT.

1. Ustalenia szczegółowe

1.1. Szkoła Podstawowa nr 77 prowadzi działalność organizacyjno - prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, który przyjęty został Uchwałą Nr 9.2015.2016 Rady Pedagogicznej z dnia 14 grudnia 2015 r. Jednostka posiada Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr Z.3.2012 z dnia 1 listopada 2012 r.

Zgodnie z postanowieniem § 19 Statutu organami Szkoły są:

- Dyrektor Szkoły,
- Rada Pedagogiczna,
- Samorząd Uczniowski,

- Rada Rodziców.

Działalność szkoły w imieniu organu prowadzącego tj. Miasta Poznania nadzoruje Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz.885) oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy.

1.2. Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. wprowadzano wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, jako wytyczną do sporządzania jednolitych zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Miasta Poznania. W związku z powyższym sprawdzono, czy jednostka dostosowała obowiązujące w jednostce zasady (politykę) rachunkowości do wytycznych opisanych ww. dokumencie.

1.3. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 13.2014.2015 z dnia 5 stycznia 2015 r. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 6-9.**

1.4. Akty wewnętrzne Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 77 w zakresie procedur kontroli wewnętrznej i organizacji rachunkowości.:

- Zarządzenie nr 3/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia w Szkole Podstawowej nr 77 procedur obiegu i kontroli dokumentów finansowo- księgowych. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 10-16.**
- Zarządzenie nr 4/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedur inwentaryzacyjnych.
- Zarządzenie nr 38.2013.2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 17-27.**

Wnioski

Polityka rachunkowości zawiera wymagane przepisem art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zapisy. Zakładowy plan kont opracowano zgodnie z wytycznymi określonymi w Piśmie Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r.

Nieprawidłowości

W przepisach wprowadzających instrukcję gospodarki kasowej przywołano rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczególnych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych (...) (Dz. U. Nr 129, poz., 858) uchylone z dniem 11.07.2010 r.

2. Inne unormowania obowiązujące w jednostce.

Wykaz obowiązujących w 2015 r. unormowań **akta kontroli str. 28-29**. Unormowania zestawione w aktach kontroli nie podlegały ocenie przez kontrolera.

3. Kierownictwo jednostki

3.1. Dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 77 w okresie poddanym kontroli była **Pani Anna Janina Kończak**, która funkcję tą pełni od 1 września 2011r. do chwili obecnej. Ostatnie powierzenie stanowiska zarządzenie Nr 766/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 13.11.2015 r. Powierzenie nastąpiło z dniem 1 września 2016 r. na czas do 31 sierpnia 2021 r. Kopia zarządzenia **akta kontroli str. 30-31**. Zarządzeniem nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym Prezydent Miasta Poznania udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Szkoły Podstawowej nr 77 w zakresie określonym w zarządzeniu nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami. Kopie zarządzenia Nr 672/2015/P **akta kontroli str. 32-33**. Pismem z dnia 1 września 2011 r. dyrektor jednostki powierzyła funkcję wicedyrektora **Pani D.B.** po otrzymaniu pozytywnej opinii z Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Powierzenie nastąpiło z dniem 1 września 2011 r. na czas do 31 sierpnia 2016 r. We wrześniu 2016 r. **Pani D.B.** otrzymała kolejne powierzenie do 31 sierpnia 2021 r. Kopie pism **akta kontroli str. 34-36**.

3.2. Główny księgowy jednostki

Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest **Pani K.Ś.** od dnia 29.12.2009 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze czasu pracy 0,50 etatu. Ww. posiada wykształcenie średnie – liceum ekonomiczne oraz ponad sześcioletni staż pracy na stanowisku głównego księgowego. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że **Pani K.Ś.** spełnia wymogi art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.), ustalone dla stanowiska głównego księgowego. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 11.12.2009 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Ponadto w aktach osobowych głównej księgowej znajduje się upoważnienie z dnia 13.01.2011 r. do przetwarzania w ramach wykonywanych obowiązków służbowych zbiorów danych osobowych. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 77 zgodnie z art. 53

6/10

ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych powierzył głównemu księgowemu obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Zakres obowiązków został podpisany przez główną księgową oraz dyrektora jednostki. Kopia zakresu czynności **akta kontroli str. 37-38.**

4. Gospodarowanie mieniem

4.1. Szkoła Podstawowa nr 77 dysponuje dwiema decyzjami dotyczącymi trwałego zarządu. Pierwsza decyzja ZG-620/5030/42/2003 datowana jest na dzień 10.08.2004 r. Dokument został podpisany przez Dyrektora Zarządu Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ druga GN-XX.6844.1.426.2012 data wydania 27.03.2013 r., dokument został podpisany z upoważnienia Prezydenta Miasta przez zastępcę dyrektora ds. ewidencyjnych i geodezyjnych. Kopie decyzji **akta kontroli str. 39-43.**

4.1.1. Szkoła Podstawowa nr 77 posiada następujący majątek trwały stan na dzień 31.12.2015 r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 - 4 094 144, 51 zł,
- środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 4 094 144, 51 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 - 526 698, 29 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 526 698, 29 zł,
- zbiory biblioteczne wg ewidencji księgowej konto 014 - 55 337, 45 zł,
- zbiory biblioteczne wg ksiąg inwentarzowych - 55 337, 45 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ewidencji księgowej konto 020 - 32 446, 78 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ksiąg inwentarzowych - 32 446, 78 zł.

Wartość majątku na dzień 31.12.2015 r. zgodna jest ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych oraz prowadzonej ewidencji analitycznej (ksiąg inwentarzowych). Księgi inwentarzowe prowadzone są przy wykorzystaniu programu Progman „Wyposażenie” wersja 7.5.0 firmy Wolters Kluwer przez osobę zatrudnioną na stanowisku kierownika gospodarczego, której prowadzenie ewidencji polecił w zakresie obowiązków dyrektor jednostki. Kopia zakresu

obowiązków akta kontroli str. 44-46. Kopia dokumentacji potwierdzającej stany ewidencyjne składników majątku akta kontroli str. 47-55.

4.4. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w grudniu 2015 r. nie dokonywano likwidacji składników majątku

Zagadnienia dotyczące gospodarowania majątkiem w zakresie najmu pomieszczeń zostaną opisane w części dotyczącej wydzielonego rachunku dochodów.

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2015.

Kontrolą objęto realizację planu finansowego zatwierdzonego na rok 2015, ewidencję operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania i zgodność z ewidencją księgową sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdań z operacji finansowych Rb-N, Rb-Z. Kontrolę przeprowadzono na podstawie wybranej do kontroli próbie dowodów za okres od 01.12.2015 r. do 31.12.2015 r.

1. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach na dzień 31.12.2015	Dochody wykonane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/ symbol klasyfikacji budżetowej
§ 0690 - wpływy z różnych opłat	500,00	216,00	216,00	216,00	720/221/222 / §0690
§ 2400 - wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	0,00	8,44	8,44	8,44	720/221/222 /2400
Razem	500,00	224,44	224,44	224,44	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

1.1. Kontrolowana jednostka w dniu 14.01.2016 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. Ze sprawozdania wynika, że dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. to kwota **224,44 zł.**

1.1.1. Do ewidencji rozliczeń z budżetem Miasta z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych służy konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” ujęte w planie

8 *ju*

kont. Po stronie Wn konta 222 księgowano przelewy dochodów budżetowych na rachunek bankowy budżetu Miasta.

1.2. Ewidencja księgowa dochodów w okresie objętym kontrolą prowadzona była na następujących kontach księgowych: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Kopia sprawozdania Rb-27S sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie „Analityka rachunków bankowych (wg dokumentów), „Zestawienie obrotów i sald za miesiąc 12/2015” **akta kontroli str. 56-61.**

1.2.2. Dochody za grudzień 2015 r. z tytułu wydania duplikatów legitymacji zostały przekazane do budżetu miasta w następujących kwotach i terminach:

Kwota 9,00 zł dnia 17.12.2015 r. wyciąg bankowy nr 196 dw. 553.

Kwota 9,00 zł dnia 28.12.2015 r. wyciąg bankowy 202 dw. 580.

Razem 18,00 zł. Kopie wyciągów bankowych **akta kontroli str. 62-66.**

Poza dochodami z tytułu wydania duplikatów legitymacji w grudniu na konto dochodów zaksięgowano środki w kwocie 8,44 zł, na które składają się: 0,01 zł środki pozostałe z wydzielonego rachunku dochodów oraz 8,43 zł odsetki od rachunku bankowego wydzielonego rachunku. Ww. środki zostały przekazane na rachunek bankowy miasta dnia 29.12.2015 r. 0,01 zł wyciąg bankowy nr 203, kwota 8,43 została przekazana na dochody miasta dnia 04.01.2016 r. wyciąg bankowy nr 1. Kopie wyciągów bankowych **akta kontroli str. 67-75.** Niewykorzystane przez jednostkę środki na bieżące wydatki w kwocie **2 872, 42 zł** przekazano na rachunek Urzędu Miasta Poznania dnia 30.12.2015 r. wyciąg bankowy nr 204 nr dowodu 582. Kopia wyciągu bankowego **akta kontroli str.76.**

Wnioski

Kontroler nie wnosi zastrzeżeń do zagadnień opisanych powyżej.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do niżej wymienionych rozdziałów:

80101 „Szkoły Podstawowe”,

80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”,

80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”,

80150 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych,

9 *ju*

80195 „Pozostała działalność”,

85401 „Świetlice szkolne”,

85415 „Pomoc materialna dla uczniów”.

Tabela nr 2

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2015 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		wg sprawozdania zbiorczego Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica	XII/2015	6:2
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 - wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	17 944,00	17 934,84	17 934,84	-	248,25	1,38
§3260 - inne formy pomocy dla uczniów	900,00	900,00	900,00	-	0,00	-
§ 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników	1 994 736,00	1 993 160,03	1 993 160,03	-	179 238,65	8,99
§ 4040 - dodatkowe wynagrodzenie roczne	136 115,00	136 112,49	136 112,49	-	0,00	-
§ 4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	347 394,00	344 280,21	344 280,21	-	29 309,72	8,44
§ 4120 - składki na Fundusz Pracy	35 260,00	35 153,93	35 153,93	-	2 954,48	8,38
§ 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	4 547,00	4 547,00	4 547,00	-	0,00	-
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	74 342,00	74 334,92	74 334,92	-	37 396,73	50,30
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	75 902,00	75 899,10	75 899,10	-	63 370,48	83,49
§ 4260 - zakup energii	144 095,00	144 092,46	144 092,46	-	16 445,47	11,41
§ 4270 - zakup usług remontowych	83 511,00	83 510,86	83 510,86	-	998,76	1,20
§ 4280 - zakup usług zdrowotnych	2 922,00	2 922,00	2 922,00	-	1 895,00	64,85
§ 4300 - zakup usług pozostałych	48 260,00	48 253,57	48 253,57	-	12 073,73	25,02
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 436,00	2 435,97	2 435,97	-	184,13	7,56
§ 4410 - podróże służbowe krajowe	1 000,00	999,20	999,20	-	152,00	15,20
§ 4440 - odpisy na ZFŚS	145 779,00	145 779,00	145 779,00	-	0,00	-
§ 4520 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	7 872,00	7 872,00	7 872,00	-	1 312,00	16,67
§ 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 143,00	5 143,00	5 143,00	-	1 526,50	29,68
§ 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	8 000,00	8 000,00	8 000,00	-	8 000,00	100,00
Razem	3 136 158,00	3 131 330,58	3 131 330,58	-	355 105,90	11,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1.1. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanym zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym za okres od początku roku do 31.12.2015 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.1.2. Z zestawienia wydatków sporządzonych w tabeli nr 2 wynika, że Szkoła Podstawowa nr 77 wydatkowała w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. ogółem **3 131 330,58 zł**. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki z poszczególnych rozdziałów z grudnia 2015 r.

3.1.3. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków wynosi **355 105,90 zł** co stanowi **11,32 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia zbiorczego sprawozdania Rb-28S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie „Analityka rachunków bankowych wg dokumentów” **akta kontroli str. 78-95.**

3.1.4. W listopadzie 2015 r. na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Poznania Nr 798/2015/P z dnia 30 listopada 2015 r. Oddział Infrastruktury Oświatowej Wydziału Oświaty poinformował dyrektora szkoły Podstawowej nr 77 o przyznaniu w § 6060 wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w rozdziale 80101 środków w kwocie 8 000,00 zł na zakup kserokopiarki oraz rejestratora kamer. W związku z powyższym dokonano sprawdzenia, czy przyznane środki zostały wykorzystane zgodnie z decyzją. Z przedłożonej kontrolerowi dokumentacji księgowej (faktur) wynika, że środki zostały wykorzystane zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane. Kopia dokumentacji podlegającej kontroli **akta kontroli str. 96-111.** W grudniu 2015 r. wydatkowano środki w kwocie 45 596,00 zł na zakup sprzętu komputerowego do pracowni komputerowej. Kontroler ustalił, że zakupu dokonano w oparciu o regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro. Kopia regulaminu wraz z kopią faktury i dokumentacją zgromadzoną w związku z ww. wydatkami **akta kontroli str. 112-134.**

Wnioski

Kontrolowana jednostka w grudniu 2015 r. wydatkowała przydzielone jej do budżetu środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana. W miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań. Główna księgową prowadzi konto 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. Ewidencja na ww. koncie prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, czyli zgodnie z zasadami wynikającymi z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28S stronie zaangażowania oraz po

stronie wydatków zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wydruk konta 998 akta kontroli str. 135-149.

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (wydzielony rachunek dochodów)

4.1. Rada Miasta Poznania upoważniła Szkołę Podstawową nr 77 do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami, ostatnia zmiana uchwała Nr XVI/172/VII/2015 z dnia 8 września 2015 r.

4.1.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Szkołę Podstawową nr 77 sporządzono na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonych za okres od początku 2015 r. do 31.12.2015 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział	Plan po zmianach na dzień 31.12.2015 r. (zł)	Dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. wg ewidencji księgowej (zł)			
		Syntetycznej	Analitycznej	Róż.	Nr konta księgowego/ Symbol paragrafu
§ 0750 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	100 500,00	99 872,52	99 872, 52- wpływy z najmu pomieszczeń, powierzchni pod reklamy, oraz czynsze za lokale mieszkalne		760/201/801-80101-0750
§ 0830 – wpływy z usług	520,00	0,00	0,00		
§ 0920 - wpływy z pozostałych odsetek	400,00	229,23	229, 23 - odsetki od rachunku bankowego + odsetki od nieterminowych wpłat		750/801-80101-0920
§ 0960 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	16 482,00	15 810,59	18 810, 59 – wpłaty Rady Rodziców na dowóz dzieci na basen		760/801-80101-0960
§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	2 118,00	245,73	245, 73 – odszkodowanie od firmy ubezpieczeniowej		770/801-80101-0970
Razem	120 020,00	116 157,73	116 157,73		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.2. W Szkole Podstawowej nr 77 środki dotyczące dochodów własnych były gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym. Z analizy wynika, że na kwotę **116 157,73 zł** składały się dochody uzyskane w trzech paragrafach:

§ 0750- wpływy z wynajmu pomieszczeń, powierzchni oraz mieszkania,

§ 0920 - odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów oraz odsetki od nieterminowych wpłat należności z tytułu najmu,

§ 0960 - wpływy z Rady Rodziców na dowóz dzieci na basen.

4.2.1. Powyżej wymienione rodzaje dochodów były zgodne ze źródłami dochodów określonymi w art. 223 ustawy o finansach publicznych oraz w Uchwale Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami.

4.3. Prawidłowość zawartych umów.

4.3.1. Do kontroli wybrano piętnaście umów najmu, na które w grudniu 2015 r. zostały wystawione faktury sprzedaży. Kopie umów wraz z kwestionariuszem kontroli **akta kontroli str. 150-207**. Przegląd dokumentacji związanej z wynajmowaniem nieruchomości przez Szkołę Podstawową nr 77 wykazał, co następuje:

- w zawieranych umowach najmu wynajmującym było Miasto Poznań reprezentowane przez Dyrektora,
- główna księgową prowadzi ewidencję analityczną do rozrachunków z kontrahentami na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami”,
- poddane kontroli umowy nie były zawarte na okres dłuższy niż trzy lata, za wyjątkiem umowy na wynajem bloku kuchennego, oraz umowy zawartej z Fundacją F.P. W przypadku ww. umów dyrektor jednostki wystąpiła z wnioskiem do organu o wyrażenie zgody na ich zawarcie. Kopie pism skierowanych do Wydziału Oświaty, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Rady Osiedla Św. Łazarza, kopie pism zwrotnych skierowanych do Dyrektora jednostki oraz kopie ww. umów **akta kontroli str. 208-226**.
- w skontrolowanych umowach określono stawki czynszu, przedmiot najmu,
- w treści umów określono terminy płatności czynszu z góry,
- księgowane wpłaty na kontach analitycznych zgodne były z dowodami księgowymi (fakturami), przypis kwoty należnej był zaewidencjonowany w księgach rachunkowych w dacie wystawienia faktury sprzedaży,
- kierownik jednostki w okresie objętym kontrolą nie dokonywał umorzeń zaległych należności.

4.3.2. Kontroler ustalił, że Szkoła Podstawowa nr 77 w swoich zasobach posiadała 3 lokale mieszkalne, z których jeden na wniosek dyrektora został wykreślony z ewidencji lokali mieszkalnych i zamieniony na lokal pod wynajmem do prowadzenia działalności gospodarczej. Treść pisma dyrektora jednostki skierowanego do Wydziału Oświaty oraz pismo zwrotne z Wydziału w powyższej sprawie **akta kontroli str. 227-228**. Na terenie przynależnym do szkoły umieszczone są nośniki reklamowe. Pismem z dnia 28.04.2016 r. Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania zobowiązał dyrektora jednostki do rozwiązania w trybie natychmiastowym umów dotyczących umieszczania nośników reklamowych na terenie zarządzanym przez dyrektora jednostki powołując się na niezgodność ww. umów z zarządzeniem Nr 196/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie zasad umieszczania urządzeń reklamowych lub szyldów na nieruchomościach Miasta Poznania (§ 6 pkt 12 oraz § 7 zarządzenia). Treść pisma skierowanego do dyrektora oraz odpowiedź dyrektora jednostki **akta kontroli str. 229-230**. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 77 przedłożyła kontrolerowi pisma rozwiązujące umowy, które rozesłane zostały do najemców.

4.4. Kontroli poddano terminowość płatności z tytułu najmu za grudzień 2015 r. Zestawienie sporządzono w tabeli, która włączona została do **akt kontroli str. 231-233**.

Z zestawienia terminów płatności wynika, że w grudniu 2015 r. jednostka z tytułu najmu pomieszczeń pozyskała środki w kwocie **8 538,60 zł**. Kwota została ustalona na podstawie wystawionych faktur i dokonanych przez najemców wpłat. Z analizy terminów płatności wynika, że najemcy wywiązywali się z terminów płatności, które określone zostały w fakturach VAT. Wyjątek stanowią dwaj najemcy M.KS-S.P.K należność w kwocie 369,00 zł uregulowano 9 dni po terminie określonym w fakturze sprzedaży, oraz e.ADm. spółka. z o.o. należność w kwocie 123,00 zł uregulowano 10 dni po terminie. Z tego tytułu naliczone zostały odsetki.

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S po stronie dochodów są zgodne z danymi wynikającymi, z ewidencji księgowej. Dochody wykazane zostały w sprawozdaniu wg zrealizowanych wpływów środków pieniężnych na rachunek bankowy.

Nieprawidłowości

a) Zmiany wysokości czynszu najmu lokalu mieszkalnego dokonano aneksem do umowy, czyli niezgodnie z zasadami opisanymi w art. 8a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2014.150 j.t.). Kopie aneksów **akta kontroli str. 234-237**.

b) Wpływy z tytułu wpłat Rady Rodziców na dowóz dzieci na zajęcia nauki pływania zakwalifikowane zostały do § 0690 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej. Wpłaty za kurs pływania dla dzieci należy ujmować w § 0830 - wpływy

z usług. Zgodnie z art.8 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami) w przypadku, gdy podatnik, działając we własnym imieniu, ale na rzecz osoby trzeciej, bierze udział w świadczeniu usług, przyjmuje się, że ten podatnik sam otrzymał i wyświadczył te usługi.

5. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r. w sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2015 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawy towarów i usług ściśle z tymi usługami związane. Szkoła Podstawowa nr 77 wykonuje czynności o charakterze sprzedażowym takie jak: wynajem pomieszczeń, wynajem powierzchni pod reklamy, czyli czynności stanowiące przejaw działalności gospodarczej. Miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT w związku z wykonywaniem wskazanych powyżej czynności przez kontrolowaną jednostkę.

5.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za grudzień 2015 r.

5.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzania deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji z ewidencją księgową oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano na podstawie kwestionariusza kontroli, który włączono do **akt kontroli str. 238-240**. Kopia deklaracji za grudzień 2015 r. wraz z wydrukami kont, których dane prezentowane są w deklaracji **akta kontroli str. 241-249**.

Z kwestionariusza kontroli wynika, że:

- dane zawarte w deklaracji VAT - 7e zgodne są z danymi zawartymi w rejestrach sprzedaży i zakupu oraz z ewidencją księgową,
- w deklaracji VAT-7e za grudzień 2015 r. wykazano kwoty podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego i naliczonego,
- deklaracja VAT-7e została przekazana do służb finansowych Miasta Poznania dnia 11.01.2016 r. (wydruk z poczty elektronicznej szkoły),
- dane liczbowe wykazane w deklaracji elementarnej VAT-7e w pozycji „Rozliczenie transakcji podlegających opodatkowaniu oraz podatku należnego” zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konta 760 i 220. Dane wykazane w pozycji „Nabycie towarów oraz podatek naliczony” zgodne są z rejestrem zakupów oraz kontami księgowymi prowadzonymi do ewidencji podatku VAT konto 220 „Rozliczenie podatku VAT naliczonego” konto prowadzone wg stawek podatkowych.

5.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Transakcje o charakterze zakupowym ujęte w rejestrze zakupów mają odzwierciedlenie w dowodach księgowych (fakturach). Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, (czyli odliczenie) przysługuje podatnikowi, o którym mowa w art. 15 w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

5.1.3. Szkoła Podstawowa nr 77 dokonała odliczenia kwot podatku VAT naliczonego z części faktur zakupu związanych z działalnością mieszaną (opodatkowaną, zwolnioną i statutową) stosując wskaźnik **76%**. W przypadku zakupu usługi dotyczącej dowozu dzieci na basen podatek VAT został odliczony, w **100%**. Kopia rejestru zakupów **akta kontroli str. 250-251**. Kontroler zwrócił się do dyrektora jednostki z pytaniem, czy przed zawarciem transakcji zakupu weryfikuje nowych kontrahentów pod względem rejestracji w ewidencji działalności gospodarczej. Obowiązek „określenia sposobu zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności i czytelności faktury” wynika z art. 106m ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami). Z wyjaśnienia złożonego przez dyrektora wynika, że cyt: „ *Zakupy w 2015 r. dokonywano od stałych kontrahentów i nie zachodziła potrzeba ich weryfikacji pod względem rejestracji w działalności gospodarczej*”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 252**.

5.1.4. Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych (fakturach sprzedaży za grudzień 2015 r.). Kontrolowana jednostka w rejestrze sprzedaży wykazała faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną do której zastosowano stawkę **23 %** (najem pomieszczeń, wynajem powierzchni pod reklamę) oraz stawkę **8%** do sprzedaży usługi

związanej z dowozem dzieci na basen. Szkoła Podstawowa nr 77 w swoich zasobach posiada dwa lokale mieszkalne, które zgodnie z art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, (Dz. U. 2011.177.1054 j.t.) podlegają zwolnieniu. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur oraz wydrukiem ksiąg rachunkowych konto 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” **akta kontroli str. 253-301.**

5.1.5. W wystawionych w grudniu 2015 r. przez jednostkę fakturach sprzedaży ze stawką VAT podlegającą zwolnieniu lub zwolnioną (dotyczy mieszkań) nie podano podstawy prawnej zwolnienia. Elementy, jakie powinna zawierać faktura sprzedaży opisane zostały w art. 106e ust. 1 cytowanej powyżej ustawy. W trakcie czynności kontrolnych główna księgowa przedłożyła wystawiane w 2016 r. faktury za lokale mieszkalne, w których podana jest podstawa zwolnienia z obowiązku podatkowego. Kopie faktur **akta kontroli str. 302-303.**

5.1.6. Faktury zakupu i sprzedaży dotyczące grudnia 2015 r. posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań.

Wnioski

W odniesieniu do faktur zakupowych istotne jest powiązanie dokonywanych przez jednostkę zakupów z rodzajem prowadzonej działalności. Dlatego też w opisie faktury należałoby wskazać rodzaj działalności, której dotyczy dany zakup, tzn., czy dotyczy wyłącznie działalności niepodlegającej opodatkowaniu, zwolnionej, czy działalności mieszanej.

Nieprawidłowości

W grudniu 2015 r. wystawiono fakturę VAT, której nabywcą była Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 77, sprzedaż dotyczyła dowozu uczniów na basen. Wystawienie faktury VAT na Radę Rodziców było niezgodne z załącznikiem nr 5 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30 czerwca 2014 r.. Z przywołanego załącznika wynika, że cyt (...) *„nakazuje się, aby obrót z tytułu świadczenia usług zwolnionych z VAT oraz pozostałych usług świadczonych na rzecz podmiotów niebędących podatnikami VAT (innych niż osoby prawne) był dokumentowany za pomocą zbiorczych faktur wewnętrznych wystawianych nie rzadziej niż raz w miesiącu”¹*. Ponadto zgodnie z procedurą w ww. fakturze sprzedawcą i nabywcą winno być Miasto Poznań.

---

¹Załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30 czerwca 2014 r. Procedury rozliczeń podatku VAT dla czynności (Transakcji) dokonywanych przez jednostki budżetowe oświaty Miasta Poznań (inne niż przedszkola) str. 71

5.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca.

5.2.1. Po przeprowadzonej kontroli dokumentacji księgowej grudnia 2015 r. ustalono, że transakcje związane z podatkiem VAT ewidencjonowane były na następujących kontach księgowych:

220-02-0-08 - Podatek VAT należny wg stawki 8% do rozliczenia za dany miesiąc.

220-02-0-23 - Podatek VAT należny wg stawki 23% do rozliczenia za dany miesiąc.

220-01-801-80101-23 - Rozliczenie podatku VAT naliczonego stawka 23 % do rozliczenia w danym miesiącu.

220-01-801-80101-8 - Rozliczenie podatku VAT naliczonego stawka 8 % do rozliczenia w danym miesiącu.

225W - Rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT.

800W - Fundusz jednostki – rozliczenia VAT nadwyżka podatku naliczonego nad należnym.

6. Należności

6.1. Na dzień 31.12.2015 r. jednostka kontrolowana wykazała należności w kwocie **543,98 zł**. Saldo zgodne z kontem 225W „Rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT”. Ww. kwota to nadwyżka podatku naliczonego nad należnym. Kopia sprawozdania sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału **akta kontroli str. 304-305**.

7. Wydatki (wydzielony rachunek dochodów)

7.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdanie Rb-34S sporządził zestawienie wydatków wydzielonego rachunku dochodów za grudzień 2015 r. oraz narastająco od początku roku do dnia 31.12.2015 r.

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach na dzień 31.12.2015 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 31.12.2015 (zł)		Różnica	Wydatki wykonane w XII/ 2015 wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		Wg sprawozdania Rb-34S	Wg ksiąg rachunkowych			
1	2	3	4	5	6	7
§ 2400 - wpłata do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	20,00	8,44	8,44	-	8,44	42,20

§ 4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	520,00	118,00	118,00	-	0,00	-
§ 4120 – składki na Fundusz Pracy	74,00	16,82	16,82	-	0,00	-
§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	3 000,00	686,40	686,40	-	0,00	-
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	32 653,00	32 573,22	32 573,22	-	17 817,37	54,57
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych, książek	42,00	41,70	41,70	-	0,00	-
§ 4260 - zakup energii	1 746,00	1 744,18	1 744,18	-	1,08	0,06
§ 4270 - zakup usług remontowych	53 675,00	53 517,45	53 517,45	-	7 748,77	14,44
§ 4300 - zakup usług pozostałych	20 184,00	19 659,63	19 659,63	-	2 556,27	12,66
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	500,00	187,34	187,34	-	187,34	37,47
§ 4410 – podróże służbowe krajowe	116,00	115,32	115,32	-	0,00	-
§4430 - różne opłaty i składki	1 506,00	1 506,00	1 506,00	-	0,00	-
§4480 - podatek od nieruchomości	3 102,00	3 102,00	3 102,00	-	253,00	8,16
§4530 - podatek od towarów i usług VAT	2 882,00	2 881,23	2 881,23	-	0,00	
Razem	120 020,00	116 157,73	116 157,73	-	28 572,27	23,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

7.1.1. Ze sporządzonego przez jednostkę sprawozdania Rb-34S za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. wynika, że ze środków gromadzonych na wydzielonym rachunku w 2015 r. wydatkowano ogółem **116 157,73 zł**. Kwoty wydatków wykazane w poszczególnych paragrafach zgodne są z ewidencją księgową. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2015 r. z wydzielonego rachunku dochodów wynosi **28 572,27 zł**, co stanowi **23,81 %** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb-34S wraz z wydrukami ksiąg rachunkowych o nazwie: Analityka rachunków bankowych (wg dokumentów) **akta kontroli str. 306-3015**.

8. Zobowiązania

8.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 31.12.2015 r. Szkoła Podstawowa nr 77 nie posiadała zobowiązań wymagalnych. Zaewidencjonowane w księgach rachunkowych faktury posiadały odroczone terminy płatności. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. **akta kontroli str. 316-317**.

9. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

9.1. Oceny dokonano w kwestionariuszu kontroli sprawozdań **akta kontroli str. 318-320.**

Sprawozdania budżetowe roczne:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 (roczne),
- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 (roczne),
- Rb-WSa roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2014.

Kopia sprawozdania Rb-WSa wraz wydrukami ewidencji księgowej prowadzonej do wydatków strukturalnych **akta kontroli str. 321-326.**

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r.:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2015 roku.

Wnioski

Sprawozdania budżetowe Rb-27S, Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdanie z operacji finansowych Rb-N, Rb-Z zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odręcznie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczęć z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniach zgodne są z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

10. Kontrola gospodarki pieniężnej

10.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej w okresie od 01.12. 2015 r. do 31.12.2015 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 5

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień (budżet)	185-205	RK Nr 13/2015 za okres od 01.12.2015 - 31.12.2015 r.	492-597	Listy płac od nr 182-185 z dnia 01.12.2015 r., Lista płac nr 186 z dnia 03.12.2015 r., Lista płac nr 187 – anulowano, Listy płac od nr 188-189 z dnia 22.12.2015 r., Lista płac nr 190 z dnia 08.12.2015 r., Listy płac od nr 191-196 z dnia 14.12.2015 r. – ZFŚS*, Listy płac od nr 197-200 z dnia 22.12.2015 r., Listy płac od nr 201-206 z dnia 28.12.2015 r.	x		20 wyciągów bankowych, 105 faktur
Grudzień (WRD)	146-163	RK Nr 12/2015 za okres od 01.12.2015-31.12.2015 r.	420-477	-	x		17 wyciągów bankowych, 30 faktur

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

* Dokumentacja ZFŚS nie podlegała kontroli

10.2. W wyniku kontroli dowodów księgowych obejmujących okres od 01.12.2015 r. do 31.12.2015 r. stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- na dowodach księgowych znajduje się poświadczenie w postaci pieczęci sprawdzenia ich pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym. Kontroler nie mógł jednoznacznie ustalić, czy sprawdzenia dokonały wyznaczone do tego osoby. Pieczęć stawiana na dowodach księgowych nie rozgranicza osób upoważnionych. W procedurach obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych dyrektor jednostki wskazał osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli dowodów przed ich zaewidencjonowaniem w księgach rachunkowych. Ponadto na żadnym ze skontrolowanych dowodów księgowych nie podano daty przeprowadzenia kontroli. W obowiązujących w jednostce procedurach w pkt 8 ppkt d, e dokładnie opisano, w jaki sposób należy potwierdzić przeprowadzenie kontroli. Na dowodach księgowych grudnia 2015 r. brak

potwierdzenia przeprowadzenia przez główną księgową kontroli w zakresie zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Kopie faktur **akta kontroli str.327-333**.

- wydatki zatwierdzone są zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami,
- w dokumentacji grudnia 2015 r. znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- wyciągi bankowe ujmowane są w księgach rachunkowych pod datą operacji,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach, listach płac),
- dowody księgowe stanowiące podstawę ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych w grudniu 2015 r. spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, za wyjątkiem przypadków ujmowania operacji w księgach na podstawie kopii faktur (dotyczy zapłaty zobowiązań z budżetu i wydzielonego rachunku dochodów, oryginał dowodu księgowego znajduje się w dokumentacji budżetu kopia stanowi podstawę wydatkowania środków z wydzielonego rachunku dochodów, kopie dowodów, stanowiły podstawę ujmowania operacji na koncie 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”),
- ujęte w raportach kasowych operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami),
- dowody księgowe odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- zapisy na koncie 130 dokonywane były na podstawie dokumentów bankowych, tj. wyciągów bankowych,
- wynagrodzenia pracowników jednostki za grudzień 2015 r. zostały przekazane na zadeklarowane przez nich rachunki bankowe.

10.3. W trakcie analizy zapisów na koncie księgowym 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” kontroler ustalił, że operacje gospodarcze na kwotę **1472,00 zł** oraz **908,60 zł** zostały ujęte w księgach rachunkowych na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”. W związku z powyższym poproszono główną księgową o złożenie wyjaśnienia na powyższą okoliczność. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: *„Kwoty ujęte w dokumencie B599/12/15 na koncie rozliczeń międzyokresowych zostały wyliczone szacunkowo za okres 12-12-2015 do 31-12-2015 na podstawie poprzednich f-r z firmy Enea za energię elektryczną. Wyliczenie dokonałam, aby ująć wszystkie koszty dotyczące roku 2015 a nie posiadałam faktury z Enea za ten okres.* Treść wyjaśnienia wraz kopiami dowodów potwierdzającymi opisany powyżej przypadek **akta kontroli str. 334-337**.

Nieprawidłowości

a) Operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych na podstawie kopii dowodów zewnętrznych obcych. Opisany przypadek dotyczy zapłaty zobowiązań z budżetu i wydzielonego rachunku dochodów, kopie dowodów, stanowiły podstawę ujmowania operacji na koncie 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”). Działanie takie stanowi naruszenie postanowienia art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

b) Żaden z dowodów księgowych objętych kontrolą nie zawierał podpisu złożonego przez główną księgową o dokonaniu wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Działanie takie narusza postanowienia art. 54 ust.1 pkt 3 a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.).

c) Operacje gospodarcze na koncie 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który stanowi, cyt: *”W przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych, kierownik jednostki może zezwolić na udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące tych operacji. Nie może to jednak dotyczyć operacji gospodarczych, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług”*.

Faktury zakupu energii elektrycznej są opodatkowane, ponadto podatek VAT podlega odliczeniu w związku ze sprzedażą usług związanych z wynajmowaniem pomieszczeń.

d) Mechanizmy kontrolne dowodów księgowych stanowiących podstawę ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych potwierdzone były w dokumentach niezgodnie z zasadami opisanymi w obowiązujących w jednostce procedurach obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w **pkt 8 ppkt d, e**.

e) Kontroler ustalił, że w grudniu 2015 r. z wydzielonego rachunku dochodów wydatkowano środki za pełnienie funkcji koordynatora kontroli zarządczej w kwocie 369,00 zł . Kopia faktury wraz z kopią umowy **akta kontroli str. 338- 343**. W zakresie wydatków na koordynację kontroli zarządczej i na wydatki z tym związane stwierdza się, co następuje. Zgodnie z postanowieniem art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, *„zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki”*. Podpisanie umowy a następnie wydatkowanie środków na koordynację kontroli nie znajduje potwierdzenia w przepisach prawa. Reasumując w grudniu 2015 r. dokonano wydatków z naruszeniem postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonując wydatkowania środków na koordynację kontroli zarządczej.

11. Rozliczenia finansowe

11.1. Rozliczenia finansowe dokonywane były za pośrednictwem Banku PKO. Jednostka korzysta z elektronicznych form przelewu. Do dysponowania saldem rachunku przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem Internetu wymagane jest złożenie dwóch podpisów. Upoważnienie do składania podpisów w grudniu 2015 r. miały następujące osoby: dyrektor jednostki (grupa A), wicedyrektor (grupa A), główna księgowa (grupa B), specjalista ds. płac (grupa B). Do autoryzacji operacji finansowych wymagane było złożenie dwóch podpisów, pracownika zakwalifikowanego do grupy A i B. Wydruk z systemu bankowego uprawnień do autoryzacji operacji **akta kontroli str. 344-348**. Kontroler poprosił dyrektora jednostki o złożenie wyjaśnień na okoliczność weryfikacji danych kontrahentów przed zapłatą zobowiązań. Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez dyrektora jednostki wynika, że cyt: „*Przed wydaniem dyspozycji zapłaty dokonuję weryfikacji danych kontrahenta: numer konta, dane adresata i kwoty przelewu*”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 349**.

11.2. Dane do systemu bankowego wprowadzane są przez głównego księgowego oraz specjalistę ds. płac.

12. Prowadzenia gospodarki kasowej

12.1. Obowiązki kasjera w Szkole Podstawowej nr 77 wykonuje **Pani K.W.-B.**, która zatrudniona jest na stanowisku sekretarza. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 09.01.2007 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”. Kopia zakresu obowiązków **akta kontroli str. 350-352**.

12.1.1. Kontrolę gospodarki kasowej przeprowadzono w oparciu o raporty kasowe grudnia 2015 r. Sprawdzono między innymi:

- prawidłowość ujmowania operacji kasowych w raportach,
- zachowanie zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z dowodami potwierdzającymi operację,
- kompletność i prawidłowość dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodność zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowe są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowe zatwierdzane są przez upoważnione do tego osoby,

➤ czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

12.2. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 353-355.**

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

Gotówka pobierana z rachunków bankowych do kasy na wydatki bieżące przyjmowana była do raportów kasowych w dniu jej pobrania. Kwota przychodzącej do raportów gotówki zgodna była z wyciągami bankowymi. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi (fakturami), dowody były zatwierdzane przez dyrektora jednostki. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionego do tego pracownika, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych.

Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej.

a) Na fakturach, których płatność następowała gotówką brak potwierdzenia odbioru przez osobę odbierającą. Działanie takie narusza postanowienia art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

b) Na potwierdzenie pobranej z rachunku bankowego gotówki i przyjęcie jej do kasy nie wystawiano dowodu KP „Kasa przyjmie”. Działanie takie narusza postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji gospodarki kasowej § 7 pkt 1.

c) W raportach kasowych grudnia 2015 r. stwierdzono dowody księgowe z listopada 2015 r. tzn. ujęto zdarzenia w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

d) W skontrolowanych raportach kasowych stwierdzono dowody księgowe potwierdzające dokonywanie zakupów, których płatność regulowana była gotówką, natomiast nie stwierdzono dokumentu potwierdzającego wcześniejszą wypłatę środków z kasy. Dokonywanie wydatków w sposób opisany powyżej uniemożliwia przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków oraz uniemożliwia głównej księgowej przeprowadzenie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

13. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi.

13.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Zobowiązania regulowane są zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

13.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych kontroler stwierdza, że wydatki dokonywane były zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi zachowując ich zgodność z planem finansowym. Wydatki związane były z działalnością statutową Szkoły Podstawowej nr 77 za wyjątkiem wydatków za koordynację kontroli zarządczej.

13.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki na rok 2015,
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w ewidencji księgowej,
- dochody z tytułu najmu pobierane były w kwotach zgodnych z zawartymi umowami,
- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych.

14. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

14.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 356-360**. Kwestionariusz został sporządzony na podstawie dokumentacji przygotowanej przez główną księgową. Kontroler sprawdził prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do grudnia 2015 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,

- czy dowody księgowo zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretnację kontową wydatków.

Wnioski.

Główna księgowo prowadzi wymagane art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe, które prowadzone są w siedzibie jednostki przy wykorzystaniu programu Progman Finanse DDJ wersja 10.2.0 Firmy Wolters Kluwer. Na powyższą okoliczność wyjaśnienie złożyła dyrektor jednostki. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 361**. Przedłożone kontrolerowi dzienniki za okres od 1 do 31 grudnia 2015 r. o nazwie „Dziennik dokumentów „Budżet” za miesiąc grudzień/2015, Dziennik dokumentów „WRD” za miesiąc grudzień/2015 spełniają wymogi określone w ustawie o rachunkowości tj. pozycje są kolejno numerowane, obroty liczone były w sposób ciągły narastająco od początku roku. Księgi rachunkowe oznaczone są nazwą jednostki, rodzajem księgi oraz nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone, rokiem obrachunkowym, okresem, którego dotyczą oraz datą sporządzenia. Zapisy w księgach rachunkowych są kompletne i udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania, za wyjątkiem wystawienia dowodu PK „Polecenie Księgowania” na ujęcie operacji gospodarczych, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług. Zapisy księgowo zawierały datę dokonania operacji gospodarczej, rodzaj, datę i numer identyfikacyjny dowodu stanowiącego podstawę zapisu, skrócona treść, kwotę i datę księgowania oraz wskazanie kont, na których zostały ujęte. Program stosowany do prowadzenia ksiąg rachunkowych zapewnia automatyczną kontrolę ciągłości zapisów poprzez przenoszenie obrotów i sald. Obroty dzienników budżetu, wydzielonego rachunku dochodów za grudzień 2015 bez kont pozabilansowych były zgodne z syntetycznym zestawieniem obrotów i sald za ww. miesiąc. Księgi rachunkowe za 2015 r. zostały zamknięte 18.04.2016 r.

Nieprawidłowości

a) W grudniu 2015 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” w przypadku zwrotów, nadpłat, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. zapis techniczny powinien wyglądać następująco:

- (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
- (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki.

b) Konto księgowo 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w zakładowym planie kont. Do ww. konta wymagane jest prowadzenie analityki z podziałem na rachunek dochodów rachunek wydatków. Ponadto cyt:

„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”²

c) Kontroler stwierdził, że główna księgowa nie prowadzi konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”. Obowiązek prowadzenia, ww. konta wynika z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont.

d) Dziennik zapisów księgowych prowadzony do Budżetu, Wydzielonego Rachunku Dochodów, nie zawierał danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

15. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Przedłożona do kontroli polityka rachunkowości zawierała wszystkie elementy wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Sprawozdania budżetowe Rb-28S, Rb-27S, Rb-WSa zostały sporządzone w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie zasad prowadzenia konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, nie prowadzenia konta 980, a także nieprzestrzeganie zasady zachowania czystości obrotów na koncie 130 nie miały wpływu na zgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie w sprawozdaniach dochodów i wydatków. W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-28S, Rb-27S, Rb-WSa za okres od początku roku do dnia 31.12.2015 r. ustalono, że zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych jednostki. Sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z, Rb-N sporządzone zostały zgodnie z postanowieniem § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t.).

Mechanizmy kontrolne dowodów księgowych stanowiących podstawę ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych potwierdzane były w dokumentach niezgodnie

² Zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr 13.2014.2015 z dnia 05.1.2015 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości

z zasadami opisanymi w obowiązujących w jednostce procedurach obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych. Szczegóły opisano w **pkt 10.2.** sprawozdania. Objęte kontrolą wydatki budżetowe zrealizowane w okresie od 01.01.2015-31.12.2015 r. nie przekroczyły planu finansowego. Wydatki w okresie objętym kontrolą tj. od 01.12.2015 r. do 31.12.2015 r. dokonywane były w sposób spełniający wymogi art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za wyjątkiem wydatkowania środków z § 4300 na koordynację kontroli zarządczej. Wydatki w okresie objętym kontrolą zaplanowane były w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że wydatków gotówkowych dokonywano bez wcześniejszej wypłaty gotówki na ich pokrycie, na gotówkę pobraną z rachunku bankowego do kasy nie wystawiano dowodu KP, „Kasa przyjmie”. Zdaniem kontrolera w obszarze dotyczącym gospodarki kasowej konieczne jest uściślenie mechanizmów kontroli finansowej, która opisana została w obowiązujących w jednostce procedurach. Operacje gospodarcze w księgach rachunkowych były ewidencjonowane na bieżąco, za wyjątkiem zobowiązań, których zapłata następowała gotówką.

16. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości i ocena.

1. W przepisach wprowadzających instrukcję gospodarki kasowej przywołano rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczególnych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych (...) (Dz. U. Nr 129, poz., 858) uchylone z dniem 11.07.2010 r.
2. Zmiany wysokości czynszu najmu lokalu mieszkalnego dokonano aneksem do umowy, czyli niezgodnie z zasadami opisanymi w art. 8a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2014.150 j.t.).
3. Operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych na podstawie kopii dowodów zewnętrznych obcych. Opisany przypadek dotyczy zapłaty zobowiązań z budżetu i wydzielonego rachunku dochodów, kopie dowodów, stanowiły podstawę ujmowania operacji na koncie 640, „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”. Działanie takie stanowi naruszenie postanowienia art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
4. Żaden z dowodów księgowych objętych kontrolą nie zawierał podpisu złożonego przez główną księgową o dokonaniu wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Działanie takie narusza postanowienia art. 54 ust.1 pkt 3 a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.).

5. Operacje gospodarcze na koncie 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który stanowi, cyt: *”W przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych, kierownik jednostki może zezwolić na udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące tych operacji. Nie może to jednak dotyczyć operacji gospodarczych, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług”*. Faktury zakupu energii elektrycznej są opodatkowane, ponadto podatek VAT z faktur zakupu podlega odliczeniu w związku ze sprzedażą usług związanych z wynajmowaniem pomieszczeń.
6. Mechanizmy kontrolne dowodów księgowych stanowiących podstawę ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych potwierdzone były w dokumentach niezgodnie z zasadami opisanymi w obowiązujących w jednostce procedurach obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w **pkt 8 ppkt d, e**. Ponadto w odniesieniu do faktur zakupowych istotne jest powiązanie dokonywanych przez jednostkę zakupów z rodzajem prowadzonej działalności. Dlatego też w opisie faktury należałoby wskazać rodzaj działalności, której dotyczy dany zakup, tzn., czy dotyczy wyłącznie działalności niepodlegającej opodatkowaniu, zwolnionej, czy działalności mieszanej.
7. W grudniu 2015 r. wydatkowano środki za pełnienie funkcji koordynatora kontroli zarządczej w kwocie 369,00 zł (opłata za IV kwartał 2015 r). W zakresie wydatków na koordynację kontroli zarządczej i na wydatki z tym związane stwierdza się, co następuje. Zgodnie z postanowieniem art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych „zapewnienie *funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki*”. Podpisanie umowy a następnie wydatkowanie środków na koordynację kontroli nie znajduje potwierdzenia w przepisach prawa. Reasumując w grudniu 2015 r. dokonano wydatków z naruszeniem postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonując wydatkowania środków na koordynację kontroli zarządczej.
8. Na fakturach, których płatność następowała gotówką brak potwierdzenia odbioru przez osobę odbierającą. Działanie takie narusza postanowienia art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
9. Na potwierdzenie pobranej z rachunku bankowego gotówki i przyjęcie jej do kasy nie wystawiano dowodu KP „Kasa przyjmie”. Działanie takie narusza postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji gospodarki kasowej § 7 pkt 1.

10. W raportach kasowych grudnia 2015 r. stwierdzono dowody księgowe z listopada 2015 r. tzn. ujęto zdarzenia w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
11. W skontrolowanych raportach kasowych stwierdzono dowody księgowe potwierdzające dokonywanie zakupów, których płatność regulowana była gotówką, natomiast nie stwierdzono dokumentu potwierdzającego wcześniejszą wypłatę środków z kasy. Dokonywanie wydatków w sposób opisany powyżej uniemożliwia przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków oraz uniemożliwia głównej księgowej przeprowadzenie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, do czego zobowiązuje art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
12. W grudniu 2015 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” w przypadku zwrotów, nadpłat, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. zapis techniczny powinien wyglądać następująco:
  - (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
  - (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”.
13. Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w zakładowym planie kont. Do ww. konta wymagane jest prowadzenie analityki z podziałem na rachunek dochodów rachunek wydatków. Ponadto cyt: *„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”*.³
14. Kontroler stwierdził, że główna księgowa nie prowadzi konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”. Obowiązek prowadzenia, ww. konta wynika z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont.
15. Dziennik zapisów księgowych prowadzony do Budżetu, Wydzielonego Rachunku Dochodów, nie zawierał danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść

---

³ Zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr 13.2014.2015 z dnia 05.1.2015 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości

zapisu, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

16. Wpływy z tytułu wpłat Rady Rodziców na dowóz dzieci na zajęcia nauki pływania zakwalifikowane zostały do § 0690 wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej. Wpłaty za kurs pływania dla dzieci należy ujmować w § 0830 - wpływy z usług. Zgodnie z art.8 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami) w przypadku, gdy podatnik, działając we własnym imieniu, ale na rzecz osoby trzeciej, bierze udział w świadczeniu usług, przyjmuje się, że ten podatnik sam otrzymał i wyświadczył te usługi.
17. W grudniu 2015 r. wystawiono fakturę VAT, której nabywcą była Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 77, sprzedaż dotyczyła dowozu uczniów na basen. Wystawienie faktury VAT było niezgodne z załącznikiem nr 5 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30 czerwca 2014 r.. Z przywołanego załącznika wynika, że cyt (...) *„nakazuje się, aby obrót z tytułu świadczenia usług zwolnionych z VAT oraz pozostałych usług świadczonych na rzecz podmiotów niebędących podatnikami VAT (innych niż osoby prawne) był dokumentowany za pomocą zbiorczych faktur wewnętrznych wystawianych nie rzadziej niż raz w miesiącu”*⁴. Ponadto zgodnie z procedurą w ww. fakturze sprzedawcą i nabywcą winno być Miasto Poznań.
18. W grudniu 2015 r. księgi rachunkowe prowadzone były z naruszeniem postanowienia art. 24 ust. 3, który stanowi, że cyt: *„księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe”*(...). W księgach rachunkowych grudnia stwierdzono dowody księgowe z listopada 2015 r.

Sprawozdanie zakończone

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w dokumentacji Biura Kontroli, drugi otrzymuje kontrolowana jednostka. Do wiadomości kopię sprawozdania otrzymują: Skarbnik Miasta Poznania, Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały omówione z Dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową.

⁴Załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 397/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 30 czerwca 2014 r. Procedury rozliczeń podatku VAT dla czynności (Transakcji) dokonywanych przez jednostki budżetowe oświaty Miasta Poznań (inne niż przedszkola) str. 71

Zgodnie art. 33 ust. 5 i 6 ustawy o systemie oświaty oraz § 40 w zw. z § 1 ust. 3 zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nim ustaleń, ocen, uwag i wniosków. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją **35/2016**

Poznań, dnia **30.12.**2016 r.

Kontroler

GLÓWNY SPECJALISTA

ds. kontroli

Jadwiga Mazur
Jadwiga Mazur

